

Advies nr. 104/2019 van 5 juni 2019

Betreft: advies m.b.t. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren* (CO-A-2019-124)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Van Deurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, ontvangen op 12/04/2019;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 5 juni 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. In het Vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren (2018-2020) wordt op blz. 53 -54 bepaald:

"(...) Dankzij de implementatie van een structurele gegevensverzameling zal er meer, sneller en correcter informatie beschikbaar zijn voor de monitoring en rapportering van de uitvoering van de maatregelen. Hiertoe wordt een online rapporteringstool ter beschikking gesteld van alle partners van dit VIA-akkoord. (...) De gegevens waarover de VIA-coördinatie tot op heden kon beschikken, bleken tot op heden onvoldoende precies en te weinig gesystematiseerd om een sluitende monitoring van de VIA-maatregelen mogelijk te maken. Daarom werd het initiatief genomen om een structurele datastroom te organiseren tussen de VIA-coördinatie en de RSZ. (...) Deze nieuwe gegevensstroom zal periodiek gegevens leveren op sub-sectorniveau over: de effectieve bezoldiging en de loonkost, de tewerkstelling (koppen, VTE, prestaties, sub-paritair comité, TW-plaats, enz.) de personeelskenmerken (in-uitdienst, statuut, TW-breuk, leeftijd, geslacht, enz.). (...) Er wordt in dit kader een Begeleidend Comité opgericht (...)."

2. Bij decreet van 29 maart 2019¹, (hierna het decreet), wordt het hiervoor vermeld Begeleidend Comité opgericht. Met betrekking tot dit decreet werd het advies van de Autoriteit niet ingewonnen. Dit werd in de memorie van toelichting² als volgt verantwoord:

- het decreet heeft louter de oprichting van het Begeleidend Comité tot doel;
- dit comité treedt niet op als gegevensverwerker, heeft geen toegang tot personeelsgegevens en heeft geen enkele operationele verwerkingsopdracht;
- heeft niet tot doel de verwerking van persoonsgegevens op zich te regelen;
- de opdrachten en bevoegdheden situeren zich uitsluitend op beheersmatig niveau;
- de producten worden steeds op basis van gepseudonimiseerde en geaggregeerde loon- en tewerkstellingsgegevens gemaakt.

¹ Decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren (BS.17/04/2019).

² Vlaams Parlement, 1843 (2018-2019) nr. 1, blz. 4-5.

3. Er moet wel worden vastgesteld dat het ontwerp van uitvoeringsbesluit - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot uitvoering van het decreet van 29 maart 2019 tot oprichting van het Begeleidend Comité voor de opvolging van de monitoring van personeelsgegevens in het kader van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren*, hierna het ontwerp - m.b.t. het Begeleidend Comité dat niet als gegevensverwerker optreedt (zie punt 2) wel voor advies wordt voorgelegd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

2.a. Rechtsgrond

4. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. In de mate dat het Begeleidend Comité en/of het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin persoonsgegevens verwerken, lijken deze, voor zover de Autoriteit kan beoordelen, gestoeld op artikel 6.1.e) AVG.

5. Uit artikel 8 van het ontwerp blijkt dat ook bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG, waarvan de verwerking in beginsel verboden is (artikel 9.1 AVG), zullen worden verwerkt, namelijk lidmaatschap van een vakbond. De verwerking ervan is slechts toegestaan voor zover er een rechtsgrond is, zowel op basis van artikel 6 (zie hierboven) als artikel 9 AVG. In casu kan de verwerking gesteund worden op artikel 9.2.g) AVG. Dit vereist wel dat passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en fundamentele belangen van de betrokkene.

6. Krachtens de transparantie- en wettelijkheidsbeginselen vervat in artikelen 8 van het EVRM en 22 van de Grondwet, dient de wet of het decreet duidelijk te bepalen in welke omstandigheden een verwerking van persoonsgegevens is toegestaan³, en bijgevolg bepalen welke gegevens worden verwerkt, de betrokkenen, de voorwaarden en doeleinden van de bedoelde verwerking, de bewaartermijn van de gegevens⁴ en de personen die toegang hebben⁵. De Autoriteit had al de gelegenheid om deze beginselen in herinnering te brengen⁶. Wanneer de verwerking berust op een rechtsgrond van nationaal recht, eist artikel 6.3, van de AVG eveneens specifiek dat de doeleinden ervan in deze rechtsgrond worden gedefinieerd.

---

³ In die zin, lees Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punten B.9 en v. en punt B.13.3 in het bijzonder.

⁴ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B. 23.

⁵ Lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 en v.

⁶ Zie het Advies van de GBA nr. 110/2018 van 17 oktober 2018, punten 7-9.

7. In deze context is een delegatie aan de Regering “niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd⁷”.

8. Hierna zal worden onderzocht in hoeverre de betrokken regelgeving aan deze vereisten voldoet.

2.b. Doeleinde

9. Artikel 3 van het decreet bepaalt dat het Begeleidend Comité wordt opgericht voor de “*opvolging van de monitoring van personeelsgegevens*” zoals overeengekomen in de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren. De aldus geformuleerde opdracht van het Comité, kan ook worden beschouwd als de finaliteit met het oog waarop persoonsgegevens zullen worden verwerkt. In het licht van het bepaalde van artikel 5.1.b) AVG betreft het een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde.

2.c. Proportionaliteit van de verwerkte gegevens

10. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking'). Artikel 2, 2°, van het decreet definieert personeelsgegevens als “*gepseudonimiseerde en geaggregeerde loon- en tewerkstellingsgegevens van werknemers tewerkgesteld in de Vlaamse social/non-profitsectoren*”.

11. De Autoriteit vermoed dat wanneer in het ontwerp gewag wordt gemaakt van personeelsgegevens, dat hiermee gepseudonimiseerde en geaggregeerde personeelsgegevens in de zin van artikel 2, 2°, van het decreet worden bedoeld. Voor een goed begrip en om misverstanden te vermijden is het aangewezen dat uitdrukkelijk naar de definitie in het decreet wordt verwezen.

12. M.b.t. pseudonimisering⁸ wordt in de overwegingen bij de AVG het volgende aangestipt:

---

⁷ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 4482015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.

⁸ Zie in dat verband ook blz. 20-23 van de Opinion 05/2014 On Anonymisation Techniques van de WP 29 https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_en.pdf

- overweging 26: *"(...) Gepseudonimiseerde persoonsgegevens die door het gebruik van aanvullende gegevens aan een natuurlijke persoon kunnen worden gekoppeld, moeten als gegevens over een identificeerbare natuurlijke persoon worden beschouwd. (...)"*;
- overweging 28: *"De toepassing van pseudonimisering op persoonsgegevens kan de risico's voor de betrokkenen verminderen en de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers helpen om hun verplichtingen inzake gegevensbescherming na te komen. De uitdrukkelijke invoering van „pseudonimisering“ in deze verordening is niet bedoeld om andere gegevensbeschermingsmaatregelen uit te sluiten."*

13. Gepseudonimiseerde personeelsgegevens zijn nog steeds als persoonsgegevens te bestempelen vermits er apart aanvullende gegevens worden bewaard waardoor het mogelijk is een gepseudonimiseerd gegeven terug te koppelen aan een specifieke natuurlijke persoon (artikel 4.5) AVG).

14. Uit artikel 2, 3° van het decreet blijkt dat het meer in het bijzonder loon- en tewerkstellingsgegevens betreft die worden gepseudonimiseerd/geaggregeerd. Hieruit kan worden besloten dat de categorieën van gegevens in het decreet zijn afgebakend. Dit laat toe ze naderhand in een uitvoeringsbesluit van de regering nader te preciseren.

15. De Autoriteit stelt vast dat het voorgelegde ontwerp op dit punt in gebreke blijft. Welke loon- en tewerkstellingsgegevens juist worden geïdentificeerd, blijkt niet uit het ontwerp. Het moet dan ook op dit punt worden aangepast. Momenteel kan de Autoriteit niet beoordelen of de gegevens die zullen worden opgevraagd met het oog op de latere verwerking proportioneel zijn.

16. De Autoriteit stelt vast dat het Vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren (2018-2020) wel concrete informatie over de betrokken loon- en tewerkstellingsgegevens bevat (zie punt 1). Zoals hiervoor aangestipt dient die informatie mee in het ontwerp opgenomen te worden.

17. Louter volledigheidshalve stelt de Autoriteit vast dat de gegevens waarvan uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt op blz. 54 van het Vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren (2018-2020) geen problemen stellen in het licht van artikel 5.1.c), AVG. Dit geldt vanzelfsprekend niet voor de "enzovoort" op het einde van de opsomming waardoor de deur wordt opengezet voor de verwerking van gegevens waarvan de proportionaliteit niet kan worden beoordeeld.

18. Hoe meer soorten van persoonsgegevens worden samengebracht om te pseudonimiseren/aggregeren hoe moeilijker is om deze zodanig te pseudonimiseren/aggregeren zodat er geen directe link met een natuurlijke persoon kan worden gelegd.

19. Uit artikel 3, tweede lid, 1°, ontwerp blijkt dat het Begeleidend Comité de vereisten van pseudonimisering en aggregatie van de persoonsgegevens vaststelt. Het bepalen van die vereisten zal geen sinecure zijn. Voor meer informatie i.v.m. deze problematiek verwijst de Autoriteit o.a. naar de aanbeveling 4 – 7 die de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer formuleerde in haar Big Data Rapport van 2017⁹.

20. Zoals artikel 3, eerste lid, ontwerp thans geformuleerd is, biedt het de mogelijkheid aan het Begeleidend Comité om gegevens op te vragen bij om het even welke instelling die voldoet aan de in het tweede lid geformuleerde voorwaarden. Rekening houdend met het doeleinde vermeld in het decreet is deze formulering te ruim. Het is perfect mogelijk om op zijn minst het domein te omschrijven waarvan de instellingen, die over relevante gegevens beschikken, deel uitmaken.

21. Artikel 3, derde lid van het ontwerp bepaalt dat het Begeleidend Comité een overeenkomst zal sluiten met de instelling die personeelsgegevens in gespseudonimiseerde/geaggregeerde vorm zal leveren. De Autoriteit is van oordeel dat deze bepaling overbodig is aangezien, al naargelang het geval, er ingevolge hieronder vermelde regelgeving een verplichting bestaat om hetzij een protocol af te sluiten, hetzij een machtiging aan te vragen:

- artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*, indien de instelling die de personeelsgegevens levert een Vlaamse instelling is;
- artikel 20 WVG indien de instelling die de personeelsgegevens levert een Federale instelling is die geen deel uitmaakt van het netwerk van de sociale zekerheid;
- artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende de oprichting van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*.

22. Artikel 5 van het decreet bepaalt dat de representatieve werknemersorganisaties deel uitmaken van het Begeleidend Comité en dat de Regering zal bepalen welke organisaties dit concreet zijn en hoeveel vertegenwoordigers zij afvaardigen. Dit wordt geregeld door artikel 8 van het ontwerp (zie ook punt 5). De verwerking van de vakbondsaffiliatie van de betrokken vertegenwoordigers is in casu niet overmatig.

2.d. Betrokkenen

23. Ook deze moeten in het decreet worden bepaald, ofwel door de Regering binnen de grenzen bepaald door het decreet (punten 6 en 7).

---

⁹ Dit rapport kan geraadpleegd worden op de website van de Autoriteit via volgende link: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Big_Data_Rapport_2017.pdf.

24. Uit het decreet blijkt wie de betrokkenen zijn. In de eerste plaats zijn het de werknemers tewerkgesteld in de Vlaamse social/non-profitsectoren (artikel 2, 2°, van het decreet). Welke die sectoren juist zijn, blijkt uit artikel 7 van het ontwerp. Daarnaast zijn het de personen die deel zullen uitmaken van het Begeleidend Comité (artikel 5 van het decreet), nader gepreciseerd in de artikelen 7 tot 10 van het ontwerp. De gegevens van deze laatste zullen worden verwerkt met het oog op de werkzaamheden van dit Comité.

25. De Autoriteit neemt hiervan akte.

2.e. Bewaartermijn van de gegevens

26. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

27. Zoals aangestipt in punt 13 zijn gepseudonimiseerde gegevens nog altijd persoonsgegevens waarop artikel 5.1.e) AVG van toepassing is. De Autoriteit stelt vast dat noch het decreet noch het ontwerp voorzien in enige bewaartermijn van de te verwerken persoonsgegevens.

28. In het licht van artikel 6.3 AVG, moet de (maximale) bewaartermijn van deze worden voorzien, of toch minstens criteria worden opgenomen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen.

29. In de mate dat de geaggregeerde gegevens waarvan sprake in het decreet en het ontwerp, van die aard zijn dat geen enkel verband kan worden gelegd met een natuurlijk persoon, zijn het niet langer persoonsgegevens en speelt het bepaalde van artikel 5.1.e) AVG niet en is het bepalen van een bewaartermijn niet noodzakelijk.

2.f. Verwerkingsverantwoordelijke

30. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke in die regelgeving kan worden aangewezen.

31. Wanneer een betrokkene zijn AVG-rechten wenst uit te oefenen, moet hij zich daarvoor richten tot de verwerkingsverantwoordelijke. Het Begeleidend Comité beslist o.a. over elke aanvraag van personeelsgegevens bij de bevoegde instellingen, welke producten ontwikkeld of gemaakt worden, over toegangsmechanismen tot de producten, het duidt een of meer gegevensverwerkers aan, het begeleidt de ontwikkeling van de producten en de keuring van de producten (artikel 4 van het decreet)

en het stelt de vereisten van pseudonimisering en aggregatie van de personeelsgegevens vast (artikel 3 van het ontwerp). De vereisten van artikel 4.7) AVG zijn in hoofde van het Begeleidend Comité dus verenigd, het moet dus als verwerkingsverantwoordelijke van de latere verwerking worden gekwalificeerd.

32. De Autoriteit acht het niet uitgesloten dat gebruik zal worden gemaakt van de uitzonderingen voorzien in artikel 14.5 AVG en dat de betrokkenen bijgevolg niet zullen worden geïnformeerd. Het ontwerp dient dan ook te verduidelijken wie de verwerkingsverantwoordelijke is zodat het voor de betrokkenen duidelijk is tot wie ze zich eventueel moeten richten.

2.g. Verwerkers

33. Krachtens artikel 4, eerste lid, 9°, van het decreet, kan het Begeleidend Comité beroep doen op één of meerdere gegevensverwerkers. Artikel 5, eerste lid, van het ontwerp somt wel een aantal voorwaarden op waaraan die gegevensverwerker moet voldoen. De Autoriteit ziet de meerwaarde van deze voorwaarden niet in, gelet op het bepaalde van artikel 28 AVG. Daarenboven is artikel 5, eerste lid, 3° een parafrasering van artikel 28.3.e) AVG. De rechtstreekse toepasselijkheid van Europese verordeningen houdt een verbod in om deze in nationaal recht om te zetten omdat een dergelijke procedure "een dubbelzinnigheid kan creëren over zowel de juridische aard van de toepasselijke bepalingen als het tijdstip van hun inwerkingtreding"¹⁰.

34. Wat met de voorwaarde "*de verwerking van persoonsgegevens behoort tot de wettelijke opdracht van de gegevensverwerker*" wordt bedoeld is niet duidelijk. Wil men met die formulering aangeven dat alleen overheidsinstanties als verwerker in aanmerking komen, dan wordt dit best uitdrukkelijk gezegd. Immers om het even welke werkgever is wettelijk verplicht om de gegevens van zijn werknemers te verwerken en zou bijgevolg op basis van die formulering in aanmerking komen als verwerker.

35. De Autoriteit stelt vast dat artikel 15 van het ontwerp het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aanduidt als een gegevensverwerker in de zin van artikel 4, eerste lid, 9°, van het decreet en dus ook in de zin van artikel 5 van het ontwerp. Dit ontslaat het Begeleidend Comité niet van het sluiten van een verwerkersovereenkomst met voormeld departement (artikel 28 AVG).

---

¹⁰ CJUE, 7 février 1973, Commission c. Italie (C-39/72), Recueil de jurisprudence, 1973, p. 101, § 17). Voyez, également et notamment, CJUE, 10 octobre 1973, Fratelli Variola S.p.A. c. Administration des finances italienne (C-34/73), Recueil de jurisprudence, 1973, p. 981, § 11 ; CJUE, 31 janvier 1978, Ratelli Zerbone Snc c. Amministrazione delle finanze dello Stato, Recueil de jurisprudence (C-94/77), 1978, p. 99, §§ 24-26.

2.h. Personen die toegang hebben

36. Artikel 2, 3° van het decreet definieert producten als: *de monitoringrapporten, tabellen en simulaties en op geaggregeerd niveau verwerkte loon- en tewerkstellingsgegevens, die uitsluitend worden gemaakt voor de beleidsmatige voorbereiding, de monitoring, de uitvoering en de evaluatie van de Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren.*

37. In het ontwerp moet worden verduidelijkt of de entiteiten die de beschikking krijgen over deze monitoringrapporten, tabellen en simulaties toegang krijgen tot gepseudonimiseerde gegevens dan enkel tot anonieme (geaggregeerde) gegevens. Zoals reeds aangestipt, gepseudonimiseerde gegevens, zijn nog altijd persoonsgegevens.

38. Uit bijlage IV bij het Vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profitsectoren (2018-2020) blijkt dat de producten ter beschikking worden gesteld van gebruikers die daartoe door het Begeleidend Comité worden gemachtigd. In artikel 2 van het ontwerp wordt in dit verband gewag gemaakt van leden van het Begeleidend Comité met wie een overeenkomst voor het gebruik van producten wordt afgesloten. Het is niet duidelijk of "gebruikers" en "leden" al dan niet dezelfde personen/entiteiten viseren. Daarenboven is evenmin duidelijk wie concreet met die termen wordt bedoeld. Ook dit moet in het ontwerp worden verduidelijkt. Er moet daaromtrent transparantie naar de betrokkenen toe worden verzekerd (zie ook punt 32)

OM DEZE REDENEN, de Autoriteit

1. is van oordeel dat volgende aanpassingen van het ontwerp zich opdringen:

- verduidelijken wat met personeelsgegevens wordt bedoeld (punt 11);
- de loon- en tewerkstellingsgegevens preciseren (punten 15 - 17);
- omschrijven of bepalen van de relevante instellingen die gegevens kunnen leveren (punt 20);
- bewaartermijn vaststellen (punten 26 en 27);
- identificeren van de verwerkingsverantwoordelijke (punten 31 en 32);
- overschrijving van de voorwaarden voor de gegevensverwerker verwijderen (punt 33);
- verduidelijken of de verwerker al dan niet uitsluitend een overheidsinstantie kan zijn (punt 34);
- preciseren of de monitoringrapporten, tabellen en simulaties gepseudonimiseerde gegevens dan wel uitsluitend anonieme (geaggregeerde) gegevens bevatten (punt 37);

- de personen/instanties die de producten gebruiken bepalen (punt 38);

2. vestigt de aandacht op de problematiek van pseudonimiseren en anonimiseren (punt 19).

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum